

Eläintautilainsäädännön muutokset ja uusi eläintautiluokitus

Kajsa Hakulin, 7.4.2022

Eläinterveyssäännöstö

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 429/2016 tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta
- Löytyy numerolla Eur-lexistä (hae konsolidoiduista säädöksistä)
- sovelletaan 21.4.2021 lähtien

Toimivalta kansallisiin säännöksiin

- Eläinterveyssäännöstö ja sen nojalla annetut asetukset ovat suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, jota ei tarvitse eikä saa saattaa voimaan kansallisella lainsäädännöllä.
- Kansallisesti tulee kuitenkin säätää toimivaltaisesta viranomaisesta (kuka Suomessa vastaa mistäkin tehtävästä)
- Jos EU-asetuksessa on mahdollisuus kansalliseen poikkeukseen, tulee säätää siitä, sovelletaanko kyseistä poikkeusta Suomessa ja kuka siitä päättää
- Eläinterveyssäännöstö ei koske eläinten omistajille maksettavia korvauksia eikä pakkokeinoja, joten niistä säädetään kansallisesti

Uusi eläintautilaki

- Eläintautilakia on uudistettu vastaamaan eläinterveyssäännöstöä
- Rakenne muuttui
- Eläintautiluokitus muuttui
- Asetukset muuttuivat
- Julkaistu numerolla 76/2021 ja tuli voimaan 21.4.2021

Eläintautien luokitus

Eläinterveyssäännöstö

- Luetteloidut taudit (delegoitu asetus 2018/1629)
- 5 tautiluokkaa, a-e (täytäntöönpanoasetus 2018/1882)
- Luetteloidut eläinlajit (täytäntöönpanoasetus 2018/1882)

Eläintautilaki

- Muut torjuttavat eläintaudit
- Valvottavat eläintaudit
- Muut ilmoitettavat eläintaudit (muut kuin a-e luokan taudit)
- Säädetty MMMn asetuksessa 325/2021

Eläinterveyssäännösten tautiluokat

- A –luokan taudit: vakavat taudit, josta EU pääsääntöisesti vapaa, taudin esiintyessä ryhdytään sen nopeaan hävittämiseen hätätoimenpiteillä (suu- ja sorkkatauti, klassinen ja afrikkalainen sikarutto, korkeapatogeeninen lintuinfluenssa, Newcastle'n tauti)
- C –luokan taudit: taudit, joiden kohdalla jäsenvaltiot voivat vapaaehtoisesti laatia hävittämishjelma tai julistaa alueita tautivapaiksi. Euroopan komissio hyväksyy hävittämishjelmat ja tautivapaudet ja niiden perusteella määrittää eläinten ja sukusolujen siirto- ja tuontiehdot (Aujeszky'n tauti)
- D –luokan taudit: taudit, joiden esiintymistä valvotaan jäsenvaltioiden välisissä siirroissa ja tuonnissa (PRRS, matalapatogeeninen lintuinfluenssa, Mykoplasma gallisepticum ja M. meleagridis, Salmonella pullorum, S.gallinarum ja S. arizonae)

(B ja E -luokan taudeissa ei sikojen tai siipikarjan tauteja)

MMMn asetus 325/2021

Muut torjuttavat eläintaudit:

- **MTBC (nautatuberkuloosi)** pidettävissä sikaeläimissä
- **bruselloosi** pidettävissä sikaeläimissä
- **PRRS** pidettävissä sikaeläimissä
- **TGE** pidettävissä sikaeläimissä

MMMn asetus 325/2021

Valvottavat eläintaudit:

- **salmonellatartunnat** pidettävissä sioissa, *Gallus gallus* -lajiin kuuluvissa linnuissa ja kalkkunoissa;
- **matalapatogeenisten lintuinfluenssavirusten** aiheuttamat tartunnat (LPAIV-tartunnat) pidettävissä linnuissa;
- ***Salmonella Gallinarum* ja *S. Pullorum*** -tartunnat siipikarjassa;
- ***Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*** -tartunnat *Gallus gallus* -lajiin kuuluvissa linnuissa tai kalkkunoissa pitopaikoissa, joissa on yli 100 mainittuihin lajeihin kuuluvaa lintua;
- **siipikarjan metapneumovirustartunta (AMPV-tauti)** *Gallus gallus* -lajiin kuuluvissa linnuissa tai kalkkunoissa pitopaikoissa, joissa on yli 100 mainittuihin lajeihin kuuluvaa lintua;

Eläintautilaki 76/2021

Toimenpiteet a-, b- ja c-luokan tautien yhteydessä perustuvat EU lainsäädäntöön

- Viranomaiset vastaavat tautien hävittämistoimenpiteistä
- Tietyissä taudeissa (suu- ja sorkkatauti, sikarutot, korkeapatogeeninen lintuinfluenssa, Newcastlel tauti) viranomaiset muodostavat rajoitusvyöhykkeitä

Toimenpiteet muiden torjuttavien ja valvottavien eläintautien yhteydessä ovat kansallisia

- Muissa torjuttavissa eläintaudeissa viranomaiset vastaavat taudin hävittämisestä
- Valvottavissa eläintaudeissa viranomaiset estävät vain taudin leviämisen, mutta toimijat vastaavat taudin hävittämisestä

Korvaukset eläintautien hävittämisestä, a-c luokan taudit, muut torjuttavat

Eläintautilain 14 luku

- 82 § kustannukset eläinten lopetuksesta ja hävittämisestä sekä tilojen puhdistuksesta ja saneerauksesta
- 83 § Korvaukset lopetettujen eläinten käyvästä arvosta
- 84 § Korvaus hävitetyistä omaisuudesta
- 85 § Korvaus tuotannon menetyksestä, jos merkittävästi vaikeuttaa toimijan toimeentuloa, harkinnanvarainen (enintään 75%)

Valtion korvaukset sikaloiden salmonellatartuntojen yhteydessä

83 § Korvaukset lopetettujen eläinten käyvästä arvosta

- Ruokavirasto voi määrätä eläimiä lopetettaviksi **sikaloiden salmonellatapausten** yhteydessä, jos eläintaudin leviämisen estämiseksi tehty päätös huomattavasti vaikeuttaa eläinten pitoa taloudellisista tai eläinten hyvinvointiin liittyvistä syistä ja jossa eläinten lopettaminen tai teurastaminen on välttämätöntä eläintaudin hävittämiseksi pitopaikasta (eläintautilain 35 §)
- Ruokavirasto maksaa korvauksia enintään 75% lopetettujen eläinten käyvästä arvosta
- Muut korvaukset tulevat vakuutuksesta
- Voimassa v.2023 loppuun

Kiitos

